

Vraagspecificatie Schrijven N2000-beheerplan IJsselmeergebied

Bijlage 3b: Geannoteerde inhoudsopgave Notitie Reikwijdte en Detailniveau (CONCEPT)

versie d.d. 29 oktober 2024

Informatie De voorliggende geannoteerde inhoudsopgave geeft invulling aan het op te stellen NRD voor de gebieden waar Rijkswaterstaat voortouwnemer voor is. Naast een inhoudsopgave, die voor alle gebieden zo veel mogelijk uniform zal zijn, bevat deze inhoudsopgave voor enkele paragrafen uitgeschreven teksten die overgenomen worden in alle te schrijven NRD's. Voor andere paragrafen is aangegeven welke informatie erin moet landen (aangegeven tussen "<>"). Eventuele afwijkingen van deze inhoudsopgave en teksten dient Opdrachtnemer (hierna: ON) vooraf te bespreken met opdrachtgever (hierna: OG). OG kan tijdens het schrijf- en reviewproces ON verzoeken wijzigingen aan te brengen in de inhoudsopgave.

Het streven is voor de leesbaarheid en toegankelijkheid de NRD te beperken tot 10-15 pag. Voor achtergrondinfo verwijst de NRD zoveel mogelijk naar de (digitale) bronnen met een link.

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Actualisatie van het Natura 2000-beheerplan [Gebied X]	3
1.2 Plan-mer plicht voor een Natura 2000-beheerplan	3
1.3 Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) & Milieueffectrapport (MER)	4
2. Gebiedsbeschrijving, doelstelling en probleemanalyse.....	4
2.1 Gebiedsbeschrijving	4
2.2 Doelstelling en probleemanalyse.....	4
2.3 Opgaven geactualiseerd beheerplan	5
3. Plan van aanpak voor het MER.....	6
3.1 Uitgangspunten varianten en alternatieve oplossingsrichtingen	6
3.2 Te beoordelen milieuaspecten	6
3.3 Beoordelingsmethodiek	8
4. Vervolgproces en participatie.....	9
4.1 Voorbereiding vaststelling Natura2000-beheerplan	9
4.2 Inspraak NRD	9
4.3 MER.....	9
4.4 Communicatie richting omgeving	10

1. Inleiding

Voor u ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de actualisatie van het Natura 2000-beheerplan [Gebied X]. In de NRD wordt de inhoud van de milieueffectrapportage (mer) afgebakend. De mer heeft tot doel het milieubelang vroegtijdig en volwaardig mee te nemen in de besluitvorming over de te nemen maatregelen in het Natura 2000-beheerplan. Een Natura 2000-beheerplan is onder de Omgevingswet aangemerkt als een programma¹. Om die reden is in dit geval sprake van een plan-mer plicht.² De NRD is de onderzoeksagenda voor de plan-mer en bevat de volgende elementen:

- Het 'waarom' van de plan-mer
- Een korte gebiedsbeschrijving
- De te beschouwen alternatieven c.q. ambitieniveaus
- De te onderzoeken varianten c.q. oplossingsrichtingen
- De te onderzoeken milieuaspecten
- De manier van effectbepaling

Rijkswaterstaat legt de NRD ter inzage. Door de publicatie van deze NRD krijgen belanghebbenden de gelegenheid zienswijzen in te dienen op de onderzoeksopzet. Daarnaast wordt de NRD ter advies voorgelegd aan de Commissie mer.

1.1 Actualisatie van het Natura 2000-beheerplan [Gebied X]

Natura 2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden binnen de Europese Unie. Natura 2000-gebieden zijn aangewezen op basis van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Het Natura 2000-gebied [X] is aangewezen als <vogel- en /of habitatrichtlijngebied>, hiervoor is een beheerplan opgesteld. Om de natuurwaarden te behouden en beschermen wordt het bestaande Natura 2000-beheerplan geactualiseerd. Een Natura 2000-beheerplan is praktisch gezien een 'uitvoeringsdocument' van het aanwijzingsbesluit. In het beheerplan staat welke maatregelen getroffen worden en welk beheer uitgevoerd moet worden om de natuurdoelen uit het aanwijzingsbesluit te halen en te behouden. Tevens kan in een beheerplan afgewogen worden onder welke voorwaarden bepaalde activiteiten, die aangemerkt kunnen worden als Natura 2000-activiteit en waarbij sprake is van mogelijk significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied toch kunnen plaatsvinden in en rondom het gebied. Rijkswaterstaat is, namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, in de rol van voortouwnemer de initiatiefnemer voor het opstellen van het beheerplan en draagt voor deze gebieden zorg voor het treffen van passende maatregelen³.

1.2 Plan-mer plicht voor een Natura 2000-beheerplan

Een beheerplan voor Natura 2000-gebieden is onder de Omgevingswet aangemerkt als een (verplicht) programma⁴ dat is voorgeschreven ter implementatie van EU-richtlijnen. De plan-mer ondersteunt de overheid bij strategische afwegingen over 'wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven' plannen, zoals omgevingsvisies, programma's, omgevingsplannen en voorkeursbeslissingen bij projectbesluiten. Een plan-mer voor een natuurbeheerplan is verplicht wanneer⁵:

- Het beheerplan kaders stelt voor mer-plichtige of project-beoordelingsplichtige projecten, of

¹ Artikel 3.8, derde lid, en artikel 3.9, derde lid, van de Omgevingswet

² Zie artikel 16.34 van de Ow.

³ Artikel 2.19, vijfde lid, Omgevingswet en artikel 3.62 Bkl. Artikel 3.9, derde lid, Omgevingswet

⁴ Artikel 3.8, derde lid en artikel 3.9, derde lid, van de Ow.

⁵ Artikel 16.36 van de Ow.

- In het beheerplan activiteiten worden opgenomen waarvoor een passende beoordeling moet worden opgesteld omdat sprake is van projecten met mogelijke significante gevolgen die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van het N2000-gebied, of
- Er sprake is van een kleine wijziging met aanzienlijke milieueffecten, of
- Het beheerplan kaders stelt voor andere projecten die mogelijke aanzienlijke milieueffecten hebben.

1.3 Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) & Milieueffectrapport (MER)

De maatregelen die in het Natura 2000-beheerplan worden vastgelegd kunnen naast effecten op de Natura 2000-doelstellingen óók effect hebben op andere milieuaspecten. De milieueffectrapportage is bedoeld om deze effecten zo goed mogelijk in beeld te brengen en alle milieuaspecten volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

In de plan-MER kunnen meerdere varianten en alternatieve (pakketten van) maatregelen met elkaar worden vergeleken. Deze alternatieven worden dan vergeleken bijv. door een score toe te kennen aan de relevante milieuaspecten. Op deze manier kan een afweging worden gemaakt tussen de verschillende alternatieve (pakketten van) maatregelen, waarbij alle relevante milieuaspecten worden meegenomen. De (mogelijke) maatregelen die in het geactualiseerde beheerplan worden opgenomen zijn op het moment van schrijven van de NRD nog niet bekend. In de NRD worden namelijk eerst de oplossingsrichtingen beschreven die in een latere fase van het beheerplanproces worden uitgewerkt tot (pakketten van) maatregelen. In de NRD wordt vervolgens beschreven op welke mogelijke milieuaspecten deze alternatieven worden beoordeeld.

2. Gebiedsbeschrijving, doelstelling en probleemanalyse

<In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de doeluitwerking gepresenteerd. De instandhoudingsdoelstellingen, het doelbereik, de trend en daarmee de prioriteiten voor het nemen van maatregelen (de soorten die de instandhoudingsdoelstelling niet halen en/of een negatieve trend hebben)>

2.1 Gebiedsbeschrijving

<Beknopte beschrijving van het Natura 2000-gebied. Geef aan waar het gebied voor is aangewezen (vogel- en of habitatrictlijn. Dit is een samenvatting van de gebiedsbeschrijving uit de doeluitwerking. Kaartje en max ½ A4 tekst.>

2.2 Doelstelling en probleemanalyse

<Hier worden de instandhoudingsdoelstellingen zoals ze in de aanwijzingsbesluiten staan overgenomen. Beschrijving van het doelbereik gebeurt op basis van het rapport doeluitwerking. Presenteer de resultaten in tabelvorm en geef middels stoplichtkleuren (zie onderstaande tabel) aan of de instandhoudingsdoelstellingen in het gebied gehaald worden. Geef waar mogelijk (m.n. bij vogeldoelstellingen) kwantitatief aan hoe ver het doelbereik van de instandhoudingsdoelstelling af zit. De trend wordt gepresenteerd t.o.v. het aanwijzingsbesluit.>

Doelbereik	Trend
Niet gehaald	(matig) ongunstig (- of --)
Gehaald	Gunstig (+ of ++)
Onduidelijk	Constant (0)
	Onduidelijk (~)

In tabel X t/m X zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied [X] weergegeven, inclusief het huidige doelbereik. De rood gearceerde cellen geven aan voor

welke instandhoudingsdoelstellingen aanvullende maatregelen nodig zijn in het te actualiseren beheerplan.

Tabel X: Habitattypen

Habitatype	Doelen		Doelbereik		Trend	
	Oppervlakte	Kwaliteit	Oppervlakte	Kwaliteit	Oppervlakte	Kwaliteit
H1130 Estuaria	= / >	= / >				

Tabel X: Habitatrichtlijnsoorten

Soort	Doelen		Doelbereik		Trend	
	Populatie	Kwaliteit en omvang leefgebied	Populatie	Kwaliteit en omvang leefgebied	Populatie	Kwaliteit en omvang leefgebied
H1103 Fint	= / >	= / >	XX			

Tabel X: Broedvogels

Soort	Doel (aantal broedparen)	Doelbereik	Trend
A191 Grote stern	XX	XX	

Tabel X: Niet-broedvogels

Soort	Doel (populatie)	Doelbereik	Trend
A050 Smient	XX	XX	

<Referentiesituatie = situatie zoals het in het aanwijzingsbesluit staat (of het wijzigingsbesluit indien van toepassing). Dit is dus niet het moment van aanmelding. Autonome ontwikkelingen worden beschreven in het Natura 2000-beheerplan, niet in de NRD.> (over voorgaande tekst wordt nog discussie gevoerd)

2.3 Opgaven geactualiseerd beheerplan

<In deze paragraaf volgt een beschrijving van de belangrijkste knelpunten en opgaven in het gebied voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Dit volgt logischerwijs uit de tabellen van paragraaf 2.2. Het zijn de soorten die onder hun instandhoudingsdoelstelling zitten en/of een negatieve trend vertonen en daarmee verslechteren of verslechterd zijn. Daarbij worden op hoofdlijnen de knelpunten genoemd die dit negatieve doelbereik veroorzaken, deze informatie komt uit de doeluitwerking. >

3. Plan van aanpak voor het MER

3.1 Uitgangspunten varianten en alternatieve oplossingsrichtingen

In het MER zullen de volgende twee varianten met alternatieve oplossingsrichtingen en bijbehorende (pakketten van) maatregelen onderzocht worden:

- Variant 1: Het voorkomen van verslechtering
- Variant 2: Realiseren N2000 doelstellingen

Beide varianten bevatten alternatieve (pakketten) maatregelen die in het MER zullen worden beoordeeld op diverse milieuaspecten. Deze alternatieven betreffen zowel maatregelen gericht op het reguleren van menselijk medegebruik als inrichtings- en onderzoeksmaatregelen.

Hieronder volgt een korte beschrijving van de verschillende varianten: (keuze varianten nog niet definitief)

Variant 1: Het voorkomen van verslechtering

Bij deze variant ligt de focus op het voorkomen van verslechtering. Dat houdt in dat de instandhoudingsdoelstellingen niet achteruit mogen gaan t.o.v. de referentiesituatie in het aanwijzingsbesluit. Bij deze variant wordt een pakket aan maatregelen getoetst waarbij maximale inspanning wordt verricht om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten niet verslechtert.

Variant 2: Realiseren N2000 doelstellingen

De tweede variant bevat een pakket aan maatregelen dat ervoor zorgt dat de condities worden geschapen die het volledig bereiken van de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen mogelijk maken. Er wordt hierbij expliciet toegewerkt naar het bereiken van de doelen. Niet alleen van de behoudsdoelstellingen, maar ook van de verbeteropgaven.

3.2 Te beoordelen milieuaspecten

In onderstaande tabel staan de aspecten beschreven die worden onderzocht in het MER. *<Afhankelijk van het betreffende N2000-gebied en de voorgestelde maatregelen kan verschil ontstaan in de relevante te onderzoeken milieuaspecten. Dit vraagt om maatwerk en resulteert er in dat niet elk effect overal (even uitgebreid) aan bod zal komen.>* Het detailniveau van de effectbeoordeling sluit aan bij het detailniveau van de voorgestelde maatregelen in het te actualiseren beheerplan. Gezien het detailniveau van de uitwerking van de maatregelen, wordt bij de beoordeling van de milieuthema's geen onderscheid gemaakt tussen de realisatiefase en de gebruiksfase. In het MER wordt wel een korte beschrijving opgenomen met aandachtspunten voor de realisatiefase.

In de effectbeoordeling worden de effecten beschreven in het Natura 2000-gebied [X] en de omliggende omgeving (het studiegebied), tot waar zich mogelijke (milieu)effecten kunnen voordoen als gevolg van de maatregelen. Dit kan per milieuaspect verschillen.

Thema	Aspect	Criterium
Gezondheid		
Veiligheidsrisico's	Milieurampen	Invloed plan op kans op en het gevolg van milieurampen (met name bosbranden)
Klimaatadaptatie	Droogte	- Invloed plan op intensiteit en periode van droogte - Robuustheid plan voor klimaatverandering
	Wateroverlast	Kans op het voorkomen van en de gevolgen van wateroverlast
Duurzaamheid		
Klimaatmitigatie / energietransitie	Emissie en vastlegging broeikasgassen	Effecten op emissie of vastlegging van broeikasgassen
Ruimtelijke kwaliteit		
Natuurlijke systemen	Bodem en ondergrond	Effecten op de bodemkwaliteit
	Grondwater	- Effecten op grondwaterkwaliteit - Effecten op grondwaterkwantiteit
	Oppervlaktewater	- Effecten op oppervlaktewaterkwaliteit - Effecten op oppervlaktewaterkwantiteit
Natuur	Biodiversiteit	- Effecten op de staat van de biodiversiteit - Effecten op beschermde soorten
	Areaal natuurgebieden	- Effecten op areaal en kwaliteit natuurgebieden (NNN en N2000), inclusief effecten stikstofdepositie - Effecten op areaal en kwaliteit natuur buiten beschermde gebieden
Landschap en openbare ruimte	Landschap en cultuurhistorie	- Effecten op het areaal en de kwaliteit van het landschap - Beïnvloeding gebiedskarakteristiek (landschappelijke lijnen, gebieden en elementen) - Effecten op aanwezige cultuurhistorische waarden in het plan- en studiegebied (historische bouwkunde en -geografie)
	Archeologie	Effect op behoud en ontwikkeling van archeologie, gebouwd erfgoed (monumenten / stads- en dorpsgezichten)

Thema	Aspect	Criterium
Economische kwaliteit		
Economie	Werkgelegenheid	• Effecten op grondgebruik • Effecten op werkfunctie (met name gericht op landbouw)
	Mobiliteit	• Effecten op verkeersverbindingen (fietspaden, autowegen en spoorwegen)
Sociale kwaliteit		
Wonen en woonomgeving	Wonen en welzijn	• Effecten op recreatiefunctie (aanwezigheid, kwaliteit en nabijheid van recreatie en groenvoorzieningen) • Ruimtelijke kwaliteit (beleving) van het gebied na realisatie • Effecten op woonfunctie en bebouwing

3.3 Beoordelingsmethodiek

In het MER worden de effecten van de voorgestelde maatregelen in beeld gebracht. De effecten worden met plussen en minnen op een vijfpuntschaal **(nog discussiepunt of dit toch een zevenpuntschaal moet worden)** beoordeeld (van ++ naar --, zie tabel X) ten opzichte van de referentiesituatie (zie hoofdstuk 2). Voor de indicatoren waarvoor een (zeer) negatief effect verwacht wordt, zal in het MER ook een beoordeling worden gegeven na mitigerende en/of compenserende maatregelen.

Tabel X

Score	Betekenis
++	Zeer positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
+	Positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
0	Geen effect ten opzichte van de referentiesituatie
-	Negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie
--	Zeer negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie

4. Vervolgproces en participatie

4.1 Voorbereiding vaststelling Natura2000-beheerplan

<Geef in de NRD aan in welk stadium van de totale planvorming het plan nu is en schets een beeld van het totale traject tot aan de feitelijke realisatie. Hier kan de RWS infographic voor gebruikt worden. Geef globaal de participatiemomenten aan. Benadruk dat in dit stadium zienswijzen en de reacties van de geraadpleegde adviseurs en bestuursorganen vooral bruikbaar zijn wanneer deze het karakter hebben van concrete onderzoeksvoorstellen.>

4.2 Inspraak NRD

De voorliggende NRD beschrijft op welke thema's het onderzoek in het plan-MER zich richt. De NRD is het uitgangspunt voor het opstellen van het plan-MER. De publicatie van de NRD is er op gericht om burgers, belangengroepen en wettelijke adviseurs te informeren over de start van de mer-procedure. Na publicatie van deze NRD bestaat de mogelijkheid tot inspraak, gedurende de ter inzage termijn van 6 weken. Iedereen kan zijn reactie (zienswijze) op de NRD geven.

U kunt vanaf <xxx> tot en met <xxx> uw reactie geven over de NRD. U kunt dit op de volgende manieren doen:

<gebiedsspecifieke Info van directie participatie toevoegen>

Mensen die hebben gereageerd op de NRD krijgen reactie via een Nota van Antwoord. Hierin staat beschreven of de reactie wordt meegenomen bij de uitwerking van het plan-MER. En als de reactie niet kan worden meegenomen wordt uitgelegd waarom dat zo is.

Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie mer)

De Commissie voor de milieueffectrapportage is een onafhankelijke organisatie. Rijkswaterstaat vraagt de Cie mer facultatief om een advies over de NRD voor dit plan-MER. De Cie mer geeft advies over de voorgestelde aanpak voor het plan-MER, waaronder de beoordelingsmethodiek en de alternatieven. Het streven is om de advisering van de Cie mer gelijk te laten lopen qua planning met de publicatie van de NRD.

4.3 MER

Het plan-MER wordt opgesteld aan de hand van de onderzoeksopgave zoals beschreven in deze NRD. De reacties (zienswijzen) op de NRD en het advies van de Cie mer kunnen aanleiding geven om de onderzoeksopgave op onderdelen aan te passen.

Inspraak MER

Rijkswaterstaat legt het plan-MER samen met het ontwerp-beheerplan ter inzage. Belanghebbenden kunnen vervolgens gedurende 6 weken een reactie (zienswijzen) indienen op dit MER. Ter zijne tijd wordt aangekondigd op welke manier dit mogelijk is. Het MER wordt door de Cie mer getoetst in de periode van ter inzagelegging.

Definitief besluit plan-MER

De zienswijzen op het plan-MER die tijdens de inspraak periode naar voren zijn gebracht worden in een Nota van Antwoord beantwoord. Het plan-MER (en ontwerp-beheerplan) worden indien nodig aangepast. Daarna stellen de bevoegde gezagen, waaronder *<mede BG toevoegen>*, het definitieve beheerplan inclusief de Nota van Antwoord vast. Na publicatie van het definitieve beheerplan en het plan-MER voor *<gebied>* is er gedurende 6 weken gelegenheid voor het indienen van beroep.

Partijen betrokken bij de mer-procedure

<Beschrijft de partijen die voor dit gebied bij de mer-procedure zijn betrokken>

4.4 Communicatie richting omgeving

<Geef hier aan hoe de omgeving gedurende het proces geïnformeerd wordt (zoals bijv informatiebijeenkomsten)>